A°. 1830. Nº. 104.

LEYDSCHE COURANT.

MAANDAG DEN 30 AUGUSTUS.

KENNISGEVING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der STAD LEYDEN, — gezien art. 35 der Wet op de Patenten, van den 21 Mei 1819, waarbij magtiging is verleend aan een' Deurwaarder der Directe Belastingen, , vergezeld van een persoon, daartoe door het plaatselijk Bestuur benoemd, zich in de werkplaatsen der Patentpligtigen, bij de Tabellen Nº. 1 en 2a vermeld, te begeven, zich daar te doen vertoonen het Register der Werklieden, dat de Patentpligtigen, in gemelde Tabellen begrepen, zijn verpligt aan te leggen en te houden, overeenkomstig het 33e Art. van die Wet, verder het getal der Werklieden, benevens derzelver namen en werkzaamheden alaar op te nemen, voorts bij dezelve en andere Patentpligtigen, onderzoek te doen naar datgene, wat verder bij Art. 35 van die Wet omtrent het aantal Molens, Ovens enz. is bepaald, — gezien de circulaire aanschrijving van Zijn Excellentie den Heer Staatsraad Gouverneur van Zuid-Holland, dd. den 6 Augustus 1830, Nº. 12171 (*Provinciaalblad* Nº. 70) waarbij de Hoofden der Plaatselijke Besturen, met het doen opnemen der Patenten, worden uitgenoodigd, te verwegende, dat mitsdien gemelde opneming binnen korten tijd zal behooren plaats te hebben,

verschuwen mits dezen de Ingezetenen dezer Stad, op acht te geven, of zij aan de verpligtingen, te zien bij de Wet op de Patenten voorgeschreven, voldoen; en om door suppletoire aangiften voor hunnen de onaangename gevolgen, die voor hen uit het bevinding, dat zij niet behoorlijk voldaan hebben, voortvloeijen.

den 23 Augustus 1830.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

J. G. DE MEY.

Ter ordonnantie van dezelve.

P. A. DU PUI,

FRANKRIJK.

Parijs den 25 Augustus. Bij koninglijke ordonnantie van heden, is eene bijzondere kommissie verordend geworden, ten einde den toestand van 's lands koophandel en nijverheid te onderzoeken, de oorzaken na te sporen der ongelegenheden, die zich daarin op verscheidene punten van het koningrijk voordoen, en de gepaste middelen voor te stellen, om aan de handel en de algemeene omloop hunnen gewonen gereedgang te doen hernemen. Als leden dier kommissie benoemd zijn de heeren *Delessert*, voorzitter, sekretaris; *Odier*, *Passal*, *Ternaux*, *Duvergier*, *Bourdeau*, *Jars*, afgevaardigden, *Cunier*, en *Mallarmé*, koopheden te Parijs.

Men meer *Odier Bartol* is tot prefekt van het departement der Seine benoemd.

De heer *de Cheverus*, aartsbisschop van Bordeaux, heeft de navolgende verklaring omtrent gemelde stichting gegeven, die wij in boek de paus, door *Karel X* benoemd geacht hebben te vinden, en het passe heelmk geen meer te bereden, en geene pen aan te nemen. Ik wenschte ter mijner oude dag van beroep van liefde, vrede en te blijven uitoefenen. Ik zal de onderpersoon aan het gouvernement, en het voorgeven, en mijne geestelijkheid en ik zullen, — bedienden, niet ophouden te bidden voor den vrede van ons waarde vaderland.

Sedert mij hoe langs hoe meer gebeegt aan de stad Bordeaux. Ik bedank ze voor de vriendwelke zij mij bewijzen. De wensch van mijn hun midden te leven en te sterven, maar geen andere eerzucht, dan dien van hunnen aartsvriend.

(Get.) *Jan*, aartsbisschop van Bordeaux.

Gedrukt den 19 Augustus 1830."

Uit Nantes schrijft men, den 20 dezer: „De van Nantes, wiens regtzinnigheid iedereen weet te waardeeren, heeft, vergezeld van den *Prefekt de Beauregard*, vikaris-generaal, den generaal *Dumoustier*, kommandant der 12e infantrie, een bezoek gegeven. De voortreffelijke preutst heeft den generaal gezegd, dat hij kwam om zich met de zijdelijke autoriteiten te einde den openbaren vrede te handhaven overeenkomstig van *Louis-Philippe I*. te doen eer

Uit dezer meldde men uit Nimes: „In den van Zondag, den 15e is de afkondiging van plegtig geschied, onder de bejuichingen menige, en het duizendmaal van *Leve de Koning! Leve Louis-Philippe het Charter!* In den avond heeft er, ten dier afkondiging, eene ernstige twist plaats tusschen de katholijken en protestanten. Twee zijn gedood, verscheidene gewond geworden. Ingevolge van den heer *de Lavaur*, bevelhebber departement, en de vastheid van den nieuwen hebben de orde hersteld. Twee bataillons van regiment van linie, komende van Montpellier, en een eskadron jagers te paard nº. 7, in garnizoen te Tarascon, zijn den 17. binnengetrokken. Deze versterking handhaaft, met de troepen den bezetting, de rust. De prefekt van het departement du Gard, *A. de Lavoste*, heeft den 16. eene nadrukkelijke afkondiging aan de inwoners van Nimes gerigt, ter afschrikkende terechtstelling van de kwaadwilligen, en ter geruststelling van de weldenkenden. Ook door den maire van Nimes, den heer *J. de Chastellier*, zijn onderscheidene zeer doelmatige verordeningen van politie gemaakt.

— Heden hebben de officieren van het 4de legioen der nationale garden tot hunnen kolonel benoemd den heer graaf *de Montalivet*, pair van Frankrijk, en tot luitenant-kolonel den heer *Sedillot*.

— De heer *Mandaroux Vertamy* heeft in de dagbladen de navolgende nota doen plaatsen:

„ De heer *Mandaroux Vertamy*, advokaat bij het hof van cassatie, heeft, aan het departement der buitenlandsche zaken, zijn ontslag ingezonden als jurisconsult en hoogleeraar in het openbaar regt. Hij wil geene verdooving maken van tegenstand; maar hij verwijdert zich, omdat het voegzaam is, naar Saint-Lô geroepen, om den raad van verdediging van den heer *de Polignac* uit te maken, heeft hij moeten willen vrij zijn van allen dwang en van allen invloed. Ziet hier zijnen brief aan den heer *Molé*:

„ Mijnheer de minister! Beweegredenen, die voor mij hoe langer hoe meer gebiedend worden, en welke ik gelooven mag, dat uwe excellentie zelve niet zoude kunnen afkeuren, doen mij u verzoeken, mijn ontslag wel te willen aannemen van de functien, waartoe mij de welwillendheid van uwen ongelukkigen voorganger geroepen had.

„ *Mandaroux-Vertamy.*"

— Men vernoemt, dat de stad Manchester onlangs besloten heeft om een kolossaal bronzen standbeeld te doen vervaardigen, ter gedachtenis aan de gebeurtenissen van Julij, ten einde hetzelve aan de dappere jonge lieden der Polytechnieke school te zenden. De wensch der aanbieders zoude zijn, dat het gedenkstuk opgerigt wierde op de meest in het oog vallende plaats der school, ter eeuwigdurende herinnering aan de burger- en krijgsdeugd der kweekelingen van 1830.

— De Koning van Sardinie heeft de driekleurige vlag erkend, op de Fransche schepen in de haven van Genua geheschen.

(*Sémaphore*.)

— Op dit oogenblik hebben 340 afgevaardigden den eed aan Zijne Maj. *Louis-Philippe I* gedaan. Het aantal dergenen, wier verkiezing vermoedelijk is, of die hun ontslag inzonden, beloopt 55. Er zijn drie dubbelde en twaalf uitgestelde verkiezingen, en 40 afwezige afgevaardigden, die hun voornemen nog niet te kennen gaven. — Totaal 430.

— Een groot aantal burgers zijn voornemens, aanstaanden Zaturdag de horatbeelden van *Fory* en *Manuel* in het Pantheon in te wijden, hetwelk, naar men zegt, morgen, bij eene ordonnantie, zijne voormalige bestemming zal erlangen.

— De prokureur-generaal bij het hof van Orleans, is gisteren vertrokken, om de heeren *Peyronnet*, *Chantelauze* en *Guernon-Ranville* aldaar te halen.

— De dagbladen van Rio-Janeiro van den 1e Julij, melden de geheele afschaffing van den slavenhandel in het keizerrijk Brazilie.

(*Gazette de France.*)

KAMER DER PAIRS.

Zitting van Maandag den 23 Augustus.

De hertog *d'Orleans* wordt binnengeleid, en de hertog *de Broglie* bevindt zich alleen in de bank der ministers.

De heeren markies *de Pange*, graaf *de Saint Priest*, markies *d'Angosse*, graaf *Péré*, graaf *Ducayla*, en burggraaf *Dubouchage* leggen den eed af, als pairs van Frankrijk. De heeren markies *d'Arragon*, markies *d'Aramon*, en graaf *de Lynch* geven bij letteren te kennen, dat zij tot nogtoe door ziekte belet worden, om de vergaderingen bij te wonen; maar dat zij, zoo dra mogelijk, daaraan zullen komen deel nemen; terwijl de markies *d'Arragon*, er tevens een door hem geschreven, en bij onderteekening bekrachtigd formulier van eed bijvoegt.

De markies *de Pezignan* geeft bij eenen brief te kennen, dat hij de beginselen aankleeft van den burggraaf *de Chateaubriand*, en zich verwijderd uit de beweegredenen, door den burggraaf *Dambray* in de zitting van den 10 Augustus ontvouwd.

— Bevorens de president den brief voorleest, welken hij zegt van den markies *de Rougé* te hebben ontvangen, verlangt de hertog *de Fitz-James* het woord.

„ Ik weet niet," zegt de edele pair, „ of de brief van den markies *de Rougé* echt is. Sedert den dag, waarop hij, gelijk ik, zijn eed heeft afgelegd, heb ik den pair niet gezien, wiens naam zich onder den brief bevindt. Wij hebben elkander noch geschreven, noch boden, noch boodschap toegezonden. Niets is tusschen ons beraamd; en indien ik in eenige, meer of min kleingeestige bijzonderheden treed, zoo is het om alle aanmerkingen voor te komen; want het schijnt mij toe, dat wij te doen hebben met een zeelijk ergdenkend ministerie, ten minste ten onzen opzigte.

(*Vervolg op den kant van deze blads.*)

Eene zinnede van dezen brief, waarin ik voor mij, geenen twijfelachtigen zin ontwaar, en die gunstig schijnt te hebben moeren worden beoordeeld, is ongunstig beoordeeld door den minister van ... (later vraagt de redenaar den hertog *de Broglie*, uit wat hij uit dien brief opmaakt, dat hij ontslag wenscht.)

„ Mijnheer de minister heeft mij onomwonden heeft uit eene zinsnede van dien brief bedoeld, dat de edele pair den eed, waarop gehandeld wordt, niet zonde gedaan hebben, *dan uit gehoorzaamheid aan eenen vreemden wil.* Wanneer die zoo ware, heeft hij er bij gevoegd, zouden wij ons in de verpligting zien, in de maatregelen te treden, die het voorwerp zouden worden van een voorstel aan de kamer.

„ Ik weet niet, welke de maatregelen zijn, waarmede de minister ons bedreigt. Wat mij betreft, ik zal de wreedste onzerheid te trekken, waaraan een man ooit kan zijn ten prooi geweest.

„ Ik verklaar dan, dat ik, toen ik mijn eed heb gedaan, in de vaste overtuiging was, zonder er de zekerheid van te hebben, dat mijn gedrag de goedkeuring zoude wegdragen van dengenen, voor wien ik duizendmaal mijn leven zoude hebben willen opofferen. *Werkt uit, alle, uwe magt mede aan de orde en den vrede in Frankrijk te handhaven, daarmede zal men mij voldoen.* Die zijne laatste woorden die mij trouwelijk zijn overgebracht geworden. Ik ben niet gerechtig geweest, om hem te dat verschrikkelijk treurt einde te zien. Het zijn geene neven-gedachten, gelijk gij ziet; ik heb niet willen gehoorzamen, maar vij bovenen niet, mijn gewaren, en den heer ... (*Vervolg op de volgende blads.*)

De heer *de Fitz James:* „ Ik verklaar, mijnheer, geene voorkeur van persoonlijkheid hoegenaamd te hebben willen overgeven omtrent mijnheer den minister van openbaar onderwijs, en toen ik van degenen gesproken heb, die beloftingen tegenover het verbreken van hunne vormelijke eeden heeft niemand kunnen gelooven, dat ik van hem heb willen spreken."

De voorzitter deelt thans der kamer mede den brief door hem van den markies *de Rougé* geschreven, en het antwoord daar op ontvangen.

„ Mijnheer de markies, de kamer heeft zijnen president belast, u te vragen, of de brief, in uwen naam in de *Quotidienne* van dezen dag geplaatst, wezenlijk de uwe is, en of gij er den inhoud van erkent. Ik verzoek u, mijn antwoord zoo spoedig mogelijk te doen weten.

„ Baron *Pasquier.*

„ Mijnheer de president, ik ontvang zoo even den brief, welken gij mij de eer hebt gedaan van te schrijven betrekkelijk dengenen dien ik in de *Quotidienne* heb geplaatst. Die brief is van mij, en ik loochen niet dene zijner uitdrukkingen.

„ De verknochtheid, de eerbied, en de erkentelijkheid voor ongelukkige meesters zijn gevoelens, welken ik mij altoos een roem zal maken te belijden. Maar de ernstige omstandigheden, waarin mijn land zich bevindt, leggen mij thans nieuwe verpligtingen op. Ik heb zijnen geoordeeld, den gevraagden eed te moeten doen; ik zal hem ook zoo houden, zonder beperking of terughouding."

De markies *de Rougé*.....

De vergadering belooft zich eenstemmig te vereenigen met deze verklaring, en gaat over tot de orde van den dag.

— De heer graaf *Siméon* brengt rapport uit van de kommissie, in welker handen gesteld waren de brieven van den prins *de Polignac* en van den minister van justitie, de eerste betrekkelijk zijne eigene gevangenneming, en de laatste het gerucht van het aanhouden der heeren *de Polignac* en *de Peyronnet* bevestigende. De rapporteur doet kortelijk opmerken, dat beide heeren, ingevolge der openbare roepstem als verdacht van misdrijven kortelings gepleegd groot misdrijf, waren in hechtenis genomen, en de kamer der Afgevaardigden, volgens officieel ontvangene kennisgeving, werkelijk eene bijzondere kommissie ter beschuldiging had benoemd, dat, hoezeer de heer *Peyronnet* tegen pair meer was, hij nogtans voor de kamer der Pairs zou moeten te recht staan, en beide heeren, in dezelve, goede en regtvaardige regters zouden vinden, dat hun belang en pligt medebragten, om zich, door eene verdedigende regtvaardiging, hunne vrijheid te verzorgen, terwijl eene ongehoorde weigering van regt zonde zijn, dezelve, in der zaken toestand, te verleenen.

Op deze gronden stelt de rapporteur, namens kommissie, voor, en dien overeenkomstig neemt kamer het navolgend besluit:

„ Gezien eenen brief geteekend prins *de Polignac*, geschreven te Saint-Lô, den 17 Augustus, en gerigt aan den president van de kamer der Pairs, waarbij, onder het melden dat hij te aangehouden, het beneficie invoepen van art. 29 van het constitueneel charter, den 14 Augustus dezes jaars afgekondigd.

„ Gezien den brief van den heer zegelbewaarder minister van justitie, geteekend den 15 dezer maand, waarbij hij de kamer kennis geeft, dat de prins *de Polignac*, te Saint-Lô, en de graaf *de Peyronnet* te Toulouse zijn aangehouden, *en de bevelen te vragen*, als bedrijf van daden die het onderwerp uitmaken eener beschuldiging in de kamer der Afgevaardigden voorgesteld en bij welken brief hij de kamer der Pairs verzoekt een voegzaam besluit te nemen.

Besluit de kamer uit.....

„ Overeenkomstig artikel 29 van het constitueel charter, beroept de kamer der Pairs de aanhouding van den prins *de Polignac*, te Saint-Lô geschied.

„ Wat de aanhouding van den graaf *de Peyronnet* te Toulouse betreft, gelet artikel 28 van het charter, van de bijzondere beschikkingen, verklaren de kamer der Pairs, dat er geene redenen tot verandering bestaan.

„ De kamen des baron *Pasquier*, president, beslissing te doen geworden aan den zegelbewaarder minister van justitie.

— Een staats-bode van de kamer der Afgevaardigden, vroeger dan door twee heiden, hij trekt uit een breed portefeuille eene depeche overhandigt deselve aan den president. Het is boodschap van mijnheer *Lafitte*, vice-president de kamer der Afgevaardigden. Zij berigt de verzending naar de kamer der Pairs van twee besluiten door kamer der Afgevaardigden genomen; het eene, betrekkelijk de beloningen en den onderstand aan de offers der dagen van den 26, 27, 28 en 29 Julij te geven; en het andere betreffende het nieuwe formulier van den eed.

De heer *de Montmorency*, een der sekretarissen, leest de twee besluiten van de kamer der Afgevaardigden voor. Zij zullen worden gedrukt en rondgedeeld, en overmorgen worden voorgedragen.

— De heer *de Sèguier* brengt rapport uit over een groot aantal petitiën. Op verscheidene derzelve zal de kamer tot de dagorde overgaan. Anderen worden door de hoofden der departementen vervonden, onder wier ressort het onderwerp behoort. Een enkel, die administratieve en geregtelijke autoriteiten der verschillende departementen te maken, de maatregelen genomen door de kamen genomen, en welken dende, dat uit de verandering van den Koning Kamers de hervorming der constitutie niet moge gepoogd worden, en dat het bureau der petitiën worden overgelegd, en het rapport wegens gedrukt.

Zitting van Dingsdag den 24 Augustus.

De hertogen *de Beaumont* en *de Crillon*, de graven *de Comminet* en *Lecoulteux*, *de Lauriston*, leggen den af. De president benoemt, daartoe verzocht, een

(Vervolg op den hand van dese blade.)

heb ik gehoor gegeven, toen ik op de post kwam, waar ik geloofde mijn land te kunnen dienen in den hagchelijken toestand, waarin het zich bevond: ik verklaar het eindelijk: indien ik niet die vaste overtuiging had gehad, zou ik nooit mijnen eed gedaan hebben."

Hier laat zich het gekwetste eergevoel van den hertog wegvoeren in eene hartstogtelijke improvisatie. De edele pair apostropheert de ministers, noemt, in het wezen der zaak, het gewigt van den eed, de achtbaarheid van de kamer der Pairs, de waardigheid harer leden, en de invloed van hun voorbeeld, als zeer geringe, kleingeestige, beuzelachtige voorwerpen, beneden de schroomvallige bezorgdheid der ministers, die zich met veel gewigtiger zaken voor het land moesten bezig houden, en vestigt hunne aandacht in de toekomst als op een monster des verderfs, wiens naderend gebrul zich reeds hooren deed.

„ Ik geloof," dus eindigt de redenaar, „ dat mijnheer de minister van het openbaar onderwijs zal erkennen, zich te ligtgevoelig te hebben getoond, en dat geen onzer eene neven-gedachte heeft gehad, bij het afleggen van eenen eed, waarvan de aard altijd is, dat hij zonder beperking of terughouding gedaan worde."

De hertog *de Broglie*, niet in kostuum, maar in gewone kleedersdragt, beklimt het spreekgestoelte, en zegt: „ Wij hebben niet gevraagd naar de beweegredenen, die hetzij den edelen pair, welke zoo even dit spreekgestoelte verliet, hetzij eenig ander zijner ambtgenooten, hebben kunnen doen besluiten om zijnen eed te doen. Niemand heeft regt om er rekenschap van te vragen; maar wanneer men goed vindt, om van het publiek rekenschap te geven van eenen eed, dien men heeft afgelegd; wanneer men ze aan de beoordeeling onderwerpt van al degenen, die belang hebben om ze te waarderen, kan deze openbaar making niet geschieden, dan op risico en gevaar dergenen, die dergelijke ontdekkingen doen. De gematigdste maatregel, welken het in zulk geval wijselijk is te nemen, is de uitlegging te vragen van degenen, die vrijwillig aan het publiek de beweegredenen te voorschijn bragten, welke zij zouden hebben kunnen verborgen houden. Hierin is niets beleedigends. Men wendt zich tot mannen van eer, men vraagt hun te verdrijven hetgeen er in hunne openbaarmakingen dubbelzinnig en van eene geaardheid is om aanleiding te geven tot schadelijke uitleggingen; is hierin iets aanstootelijks voor de welvoegelijkheid?

„ Het ministerie, hoe ergdenkend men het vooronderstelle (en deze bijnaam van *ergdenkend* is ten minste voorbarig), het ministerie zoude niets gevraagd, niets gezegd hebben over eenen eed, door mannen van eer gedaan; het zou er volmaaktelijk genoegen mede hebben genomen. Het vragen om uitlegging is hier geschied, dan door het plaatsen van eenen brief in de dagbladen. Vooronderstelt, hetgeen ik nog niet weet, dat de brief echt zij, zoo heeft de edele pair, door ze aan het publiek te rigten, ons het regt gegeven om hem naar den zin te vragen van den aan het publiek gerigten brief.

„ Is het waar, dat zijne woorden zoo klaar, zoo helder, zoo doorschijnend zijn, indien ik mij dus uitdrukken kan, dat zij niet eenige zwarigheid, eenige moeijelijkheid voor hunne uitlegging opleveren? Ik ontken niet, dat men op eene heerlijke wijze de zinsnede kan uitleggen, waarin de schrijver van den brief zegt: „ Ik heb gedacht hierin te gehoorzamen aan de bedoeling der koninglijke familie, aan welke ik eene eeuwige verknochtheid heb toegewijd." Het is mogelijk, deze woorden te verstaan, zoo als ze de edele pair verstaan heeft, die dit spreekgestoelte verlaat. De edele pair heeft als beweegreden van zijn persoonlijk gedrag te gegeven, dat, met den eed in het belang van zijn land te doen, hij door de personen zelve zoude worden goedgekeurd, welke die eed zoude kunnen schaden. Eene dergelijke uitlegging is wettig; maar de brief leverde eene dubbelzinnigheid op, omdat er in gesproken werd van gehoorzaamheid aan eenen anderen eed. Ik heb er uit besloten, dat men den tweeden eed als voorwaardelijk, als herroepelijk beschouwde, en ik heb gezegd, dat dit geen wezenlijke eed was.

„ Thans heb ik hereid al de uitleggingen aan te nemen, die van eene geaardheid zijn om den eed geldig en wettig te maken, vooral indien de schrijver van den brief de uitleggingen aanneemt, die zoo even van dit spreekgestoelte zijn gedaan, en indien hij verklaart zijnen eed afgelegd te hebben zonder beperking, zonder terughouding voor het tegenwoordige of voor het toekomende.

„ Ik ken in den eed slechts eene bepaling, dat is de weerkeerigheid der verbindtenis tusschen denzenen, die ze doet, en dengenen, die ze ontvangt. Ik heb eed van getrouwheid afgelegd aan *Louis Philippe*. Zoolang *Louis Philippe* zelf omtrent Frankrijk den eed zal houden, dien hij aan hetzelve gedaan heeft, zal ik mijnen eed handhaven. Ik zeg dit, omdat de edele pair, die dit spreekgestoelte verlaat, eene soort van vraag heeft schijnen te doen aan den persoon, die toen in de bank der ministers zat. Hij scheen denzelven meer regtstreeks aan te duiden, dan de welvoegelijkheden der vergadering het toelieten."

De heer *de Fitz-James:* „ Ik heb u als minister aangesproken, en om u te vragen, van welk departement gij het portefeuille had. Ik had er het regt toe, wanneer onze ambtgenooten ministers zijn, is de toestand geheel veranderd."

De hertog *de Broglie:* „ De edele pair, die dit spreekgestoelte verlaat, scheen te kennen te geven, dat de persoon, aan wien hij zich wendde, zelf niet bevoegd was, om over de deugdelijkheid van den eed te oordeelen. Ik vraag de vergunning, om mijne gedachte geheel te ontvouwen. Ik heb den eed gedaan aan het laatste gouvernement. Ik heb hem in de vergetelheid gehouden; maar tot op het laatste oogenblik getrouw. Den dag, dat de eeden, die aan Frankrijk gedaan waren, verkracht zijn geworden, heb ik mij van mijnen eed ontslagen geoordeeld, omdat de weerkeerigheid der verbindtenis niet meer bestond."

---

missien om de voorstellen van wet betrekkelijk de nationale belooningen, en het formulier van den eed, door de kamer der Afgevaardigden ingezonden, te onderzoeken, en houdt zich wijders bezig met twee voorstellen, betreffende wijzigen in het reglement der kamer te brengen.

De hertog *Dalberg* schrijft uit Napels, dat bij de groote gebeurtenissen, in Frankrijk voorgevallen, heeft vereenigen, en niet dralen zal om zich in de kamer te begeven en met zijne ambtgenooten te vereenigen, ten einde voor het openbaar belang te blijven waken.

KAMER DER AFGEVAARDIGDEN.

Zitting van Maandag den 23 Augustus.

Twee afgevaardigden houden zich ontslagen, en hunne zaken verzonden. Drie regenwoordig zijnde leden leggen den eed af.

— De heer *Colomb*, afgevaardigde van de Bovenalpen, geeft bij letteren te kennen, dat hij zich voegt met den redacteur van het *Journal de Paris*, ten einde de kamer te verzoeken, van den redacteur de bevoegdheid te willen verleenen tot de regterlijke vervolging, welke hij voornemens is, tegen hem te beginnen.

— De president legt eenen brief over van den heer *Casimir Perrier*, in beleefde bewoordingen zijn ontslag nemende als voorzitter der kamer, uit hoofde van den zwakken staat zijner gezondheid. Beriglingen van dank en leedwezen worden gestemd en de dag van morgen bepaald, om tot de keuze van eenen nieuwen president over te gaan.

— De kamer besluit om de twee voorstellen van wet, in vorige zittingen aangenomen, bij boodschap aan de kamer der Pairs in te zenden.

— De stukken betreffende de verkiezing van den heer *Creuzé*, worden naar de bureaux gezonden.

— De kamer besluit, dat zij eerst morgen het onderwerp van wet omtrent de kiezers-lijsten en jury zal voornemen, en houdt zich verder bezig met de wijzigen in het reglement te brengen.

— De heer *Colomb*, lijn de vergadering tegenwoordig, legt den eed af, en dezelve wordt te zes uren opgeheven.

Zitting van Dingsdag den 24 Augustus.

De heer *Lafitte*, als voorzitter, de kamer brieven van drie afgevaardigden mede, die te hebben zijn als hun ontslag te nemen, welgebrieven alzoo naar den minister van binnenlandsche zaken worden gezonden.

De vergadering laat met eene groote meerderheid toe den heer *Chatelenaie*, departement de la Vienne, te vervangen door den heer *Colomb*, afgevaardigde van de Bovenalpen, geeft bij letteren te kennen, dat hij zich voegt met de verklaring van den heer *Bourgeois*, door het arrondissement Castelnudary, departement Tarn en Garonne.

— De heer zegelbewaarder, minister van justitie, legt over een ontwerp van wet, bevattende de drie navolgende artikelen:

„ Art. 1. De Franschen die gebannen zijn ten gevolgen der artikelen 3 en 7 der wet van den 12 Januarij 1816, worden in alle hunne burgerlijke en staatkundige regten hersteld, en kunnen dienvolgens in Frankrijk terug keeren.

„ Zij worden, mede bergteld in hunne goederen en pensioenen, waarvan zij, ten gevolge der gezegde wet,

waren onttrokken geworden, zonder beoordeeling van het vorderingen regt eene derde.

„Deze beschikking is toepasselijk op degenen, die reeds in Frankrijk mogten zijn teruggekeerd, ten gevolge van bijzondere beslissingen.

„Art. 2. De pensioenen, welker herstelling bevolen worde, zullen niet beginnen te loopen vóór de afkondiging der tegenwoordige wet.

„Art. 3. De beschikkingen, in artikel 4 der voorgehaalde wet vervat, blijven in haar geheel."

De heer *Vatismesnil* geeft bij letteren te kennen, dat hij tot afgevaardigde verkozen zijnde door de arrondissementen van Valenciennes en Saint Flour, zijne keuze bepaald had op het arrondissement van Valenciennes.

De heer *Jacques Lefevre* stelt namen de kommissie des onderzoek voor om het ontwerp van wet aan te nemen, den 29 Augustus overgelegd, waarbij aan den minister van Binnenlandsche Zaken een krediet geopend worden van vijf millioenen, aan openbaren arbeid en buitengewone benoodigdheden te besteden. De werken zijn reeds begonnen, en onder de vijf millioenen zijn twee millioenen begrepen, welke de stad Parijs van het gouvernement leent tegen vier ten honderd in het jaar; zoodat de uitgaaf der schatkist inderdaad slechts drie millioenen bedragt. Morgen zal het rapport worden rondgedeeld en overmorgen het ontwerp van wet ter beraadslaging worden voorgenomen."

De dagorde medebrengende de verkiezing van eenen nieuwen president, is de uitkomst deze. Getal der stemmende 256, volstrekte meerderheid, 129. De heer *Lafitte* 245 stemmen; de overige 11 zijn verloren. De heer *Lafitte*, als tegenwoordige vice-president, roept dus zichzelven uit als president der kamer, en aanvaardt het voorzitterschap met eene korte aanspraak. Bij eene tweede stemming tot het benoemen van eenen vierden vice-president, wordt daartoe de heer *Labbey de Pompières* verkozen met 136 stemmen van de 264; terwijl de heeren *Luisit Villevêque* en *de Bondy* als questors ingekozen zijn.

Zitting van Woensdag den 25 Augustus.

Vier brieven van afgevaardigden, hun ontslag medebrengende, worden naar den minister van binnenlandsche zaken verzonden, en het ontwerp van wet betrekkelijk de kiezers-lijsten en de jurij met 200 tegen 18 stemmen aangenomen. De kamer beslist, dat er slechts negen kommissarissen zullen benoemd worden om de wet der rekeningen voor 1828 te onderzoeken, hoort wijders het rapport aan omtrent het voorstel van wet, de afgevaardigden betreffende, die tot bezoldigde openbare ambten gerepen worden, hetwelk zal worden gedrukt en rondgedeeld en in de bureaux gezonden. Zijnde de dag ter voorneming tegen Vrijdag bepaald.

HOF VAN CASSATIE.

Gisteren zijn de drie kamers van het hof in roode toga's vereenigd geweest, onder het voorzitterschap van den graaf *Portalis*, ter ontvangst van den heer *Dupin* de oudste, als prokureur - generaal van den Koning, die den eed in handen van Z. M. reeds had afgelegd. Eene deputatie der vier jongste raadsheeren leidt den prokureur - generaal binnen. De president soms in eene sierlijke redevoering de vereischten op ter eenen zoo gewigtigen post, als degene, welke de heer *Dupin* stond te aanvaarden, en vindt dezelve alle vereenigd in den nieuw benoemden hoogen ambtenaar; en deze beantwoordt den president door eene aanspraak, waarin men gelijkelijk bewonderde die vastheid van beginselen, die gehechtheid aan het wettelijke stelsel, die liefde voor de orde en die bondige kracht, welke steeds het gedrag en de redevoeringen van den heer *Dupin* onderscheiden hebben. „De beroemde advokaat, de voortreffelijke redenaar van het staatkundige spreekgestoelte," zegt het *Journal des Débats*, „behoort aan het eerste gerechtshof van het Koningrijk, eenen niet minder vereerenswaardigen overheidspersoon. De edelste overwinning, welke de magistraat zoude hebben kunnen behalen, is voorwaar die van een man van groot talent, welke standvastig de geoddelijke was toegedaan van eene wijze vrijheid, en in het bijzonder van de vrijheid der drukpers."

— De raadsheer *Reverdin* heeft gisteren, en heden de heer *Lionce Vincens*, als substituut van den prokureur-generaal, den eed afgelegd.

Bijzonderheden van den overtogt van Koning Karel X.

(Uit een brief van den heer *Lorin*, scheeps-luitenant, van boord van den *Great-Britain*.)

„Ik haast mij, u eenige bijzonderheden mede te deelen over hetgeen ik als ooggetuige zag, gedurende onze allerheiligste reis. Den 16 Augustus, kwartier voor twee uren, kwamen *Karel X* en zijne familie aan boord. De kommissarissen van het gouvernement stonden bij de brug, de lijfwachten op de kade; eene menigte hoofd-officieren kwam afscheid nemen, maar bestond en zonder eenige verdooving. Juist te twee uren verlieten wij de voorhaven van Cherbourg. De divisie, onder het bevel van den heer *Dumont d'Urville*, bestond uit vijf schepen, waarvan 2 de nationale vlag voerden. *Karel X* droeg een blauwen rok en pantalon, zonder eenige onderscheiding; de hertog *d'Angoulême* alleen droeg een uniform, voor het overige was hij in het zwart gekleed, met russische laarzen en een witten hoed; de hertogin *de Berry* droeg over hare mutsen een manshoed met breeden rand, en 's avonds een witten sjaal over haar hoofd. — Te vijf uren rigtten wij den koers naar Portsmouth; en een uur daarna hadden wij het eiland Wight duidelijk in het oog. — De hemel is helder, de zee effen, de koelte zeer gunstig. De koninglijke familie is vrij opgewekt; *Karel X* en de Dauphin voelen zich volstrekt niet ongesteld. Op den *Great-Britain* bevonden zich 47 personen, tot de koninglijke familie en haar gevolg behoorende.

In den morgen van den 17den was het weder regenachtig, maar helderde tegen negen uren op. De vorsten en vorstinnen schenen geheel niet neêrslagtig. De hertogin *van Berry* had haar breiwerk en herinnerde zich, dat het schip *le Radeur*, het vorige jaar, diende tot hare uitscheping op de reede van Dieppe. — Te negen uren kwam de Engelsche loods aan boord, en zijn boot rigtte koers naar Portsmouth. Te half één zeilden wij Wight om.

De hertogen *de Choiseul* en *de Luxembourg* vertrokken te 2 uren naar Londen. Een kwartier daarna ankerden wij voor Portsmouth. De opperbevelhebber kwam *Karel X* zijne opwachting maken, die meer dan een half uur met ongedekten hoofde bleef. Ten gevolge dezer zamenkomst, voerde ons, te acht uur, een stoomboot tot voor Cowes.

Hier stapte de hertoginne *de Berry* en *d'Angoulême*, te 7 uren aan wal, benevens de twee kinderen, en betrokken het logement „de Fontein." *Karel X* en de Dauphin wilden niet aan wal komen. Op den middag nam de heer *Marmont* afscheid en vertrok naar Londen. Een half uur daarna kwam de admiraal *Polley* aan boord; vervolgens de markies *van Anglesey*, die in den slag van Waterloo een been verloor. Weldra daagden de voormalige minister *d'Haussez* en de kardinaal *Latil* op. Deze laatste heeft zich lang en in het geheim onderhouden met den hertog *d'Angoulême*.

Den 19. kwam de hertogin *d'Angoulême* weder aan boord. Een stoomboot stevende ons, met geheeschen driekleurige vlag, voorbij. Ook in Portsmouth versierde men zich met die kleuren.

Het antwoord van het Engelsch ministerie kwam den 20 en was bestisfend: *Karel X* zal aan land ontvangen worden als bijzonder persoon. Hij zal overmorgen te Zolling, ontscheepen, en voort alsnog op 36 uren afstand van Londen nederzetten. Zijne gezondheid, gelijk ook die van den Dauphin, is goed. Die vorsten onderhanden zich gaarne met ons. Nietegenstaande de konstitutionele grondbeginselen van den bevelhebber *d'Urville*, heeft hij, op reis, alle mogelijke opletendheid in het oog gehouden. Zonder twijfel heeft *Karel X*, uit de gesprekken aan boord, meer geleerd, dan uit die in de Tuilerien."

ALGIERS.

Volgens berigten uit Livorno van den 11 Augustus, is *Tahir*-pacha, in naam van den Grooten Heer, te Tunis gekomen, om den Dey de gelden af te vorderen, die hij aan het regentschap van Algiers verschuldigd was. De Dey heeft aanvankelijk geweigerd hieraan te voldoen: maar bevindt zich des niet te min in eene zeer moeijelijke omstandigheid, dewijl hij dagelijks dezelfde vordering van den kant der Franschen te gemoet ziet. Buitendien heeft hij reden om eene eloonning te verwachten voor verscheidene beleedigingen, den Franschen aangedaan. Eene zamenzwering, waarbij het leven van den Dey gevaar zou hebben geloopen, is door het verraad eenes vrouwtijdig genoeg ontdekt. Ook te Tripoli is men een bezoek der Franschen wachtende, ten einde de aanzienlijke sommen, welke dat regentschap aan Algiers schuldig is, in te vorderen.

NEDERLANDEN.

LEYDEN den 28 Augustus. Den 25sten gaf men in den schouwburg te Brussel de *Muette de Portici*: de toeloop was onzaggelijk, en de menigte verdrong elkander, zoo wel binnen als buiten den schouwburg. Na den afloop, begaf een hoop zich naar de drukkerij van het dagblad de *National*, sloeg de gladen in, wan op het punt van de deur in te breken; toen dezelve, op één enkele reize, die zich naar *Libry* [burgemeester van den *National*] plaatselings naar dien huis stroomde, en alles vernielde.

Toen begon de menigte zich meest te verdeelen. Verscheidene zwaardregers-winkels werden geplunderd; in het hotel van den minister van *Muenen*, van den directeur van politie *de Knyff* van den prokureur des Konings *Schuermans*, werden de glazen ingeslagen. De marechaussé kwam te voorschijn, en herstelde de rust eenigermate. Doch te anderdaar schoolde de menigte op nieuws zeer zaam, brak het hotel van den minister van justitie open, vernielde alles, en stak er eindelijk den brand in; vervaarde zich op een afstand, belette alle middelen van blusschen, en verwijderde zich niet vóórdat het gebouw geheel in asschen was gelegd.

De grenadiers en jagers kwamen onder de wapenen, en gaven op het plein „le Sablon" vuur op de menigte. In een oogenblik zag men dooden en gewonden wegvoeren. Ook in andere straten werd gevuurd, maar dit belette niet, dat het hotel van den gouverneur der provincie in den vroegen morgen overrompeld werd, en al de registers op straat geworpen.

In den middag scheen de rust eenigzins hersteld. Dat het betere gedeelte der burgerij hierin niet medewerkte, blijkt uit den spoed, waarmede de schutterij zich belast heeft met het bewaren der rust. Alle burgers zijn opgeroepen om zich naar het magazijn der schutterij te begeven ter bekoming van wapenen; zoo men verzekert, heeft zich een gepensioneerd hoofdofficier, de heer *Lescailles*, aan het hoofd van eenige welgezinde burgers gesteld, om de rust zonder bloedstorting te bewaren.

Men hoorde, te midden dezer baldadigheden, de kreten van *leve de vrijheid! leve de Potter! leve Napoleon!* maar tevens *leve de Koning!* terwijl men de koninglijke wapenen vernielde.

— Men verneemt uit 's Hage, dat Hunne K. H. H. de Prins *van Oranje* en Prins *Frederik* gisteren avond met hunne adjudanten naar Antwerpen zijn vertrokken.

Heden morgen om 9 uur zijn drie eskadrons van het hier in garnizoen liggend 3e regement kurassiers, uitgemarscheerd naar Rotterdam.

P. S. Onder het drukken dezer ontvangen wij de laatste Brusselsche papieren: dezelve behelzen, dat de rust aldaar hersteld is door de gewapende burgers, die, om een einde te maken aan het plunderen en branden, genoodzaakt is geweest om op het gemeen te schieten; de soldaten bleven geheel stil in de omstreken van de koninglijke paleizen en van het park; het kommando der gewapende burgermagt is opgedragen aan den baron *d'Hoogvorst*. — In Luik is nit voorzorg mede eene gewapende stedelijke garde georganiseerd; de tijd ontbreekt, heden hiervan een omstandiger verslag te geven.

(*Vervolg op den kant van deze blads.*)

Kerkelijke staat 15,000
Napels . . . . 2,000.

Totaal 1,674,000

De Turken zijn zeer talrijk in Afrika, in alle de staten van Barbarijen, van Marokko tot in Egypte, men vindt er ook tot in Abyssinien in Zongebar. Men vindt er in Soudan, aan de Kaap de Goede Hoop enz. Men weet niet naauwkeurig hun getal, maar men kan het bereken op ongeveer 48 millioen.

In Azie zijn er ongeveer 250,000 in de verovorden van den Grooten Heer; 35,000 staten van den Keizer van Rusland; naby de 10,000 in Perzie; een talrijk getal in Arabie in Tartarije en Caboelistan; in China, in Indie en Mahabr. Enz.

(*Wij zullen de volgende Lijsten*

MENGELINGEN.

Wij ontleenen, zegt de Redacteur der *Archives*, uit een aan ons medegedeeld handschrift, over den tegenwoordigen staat der volken, hunnen eerdienst en Godsdienst, de volgende opgave van het getal der Joden, die over de gehele oppervlakte des aardbols verspreid zijn.

Het blijkt daarmit, dat dit ongemeene volk heden nog zoo talrijk is, als wellige tijden bevoren, en dat er ten minste 2,730,000 Joden, behoorende tot de verschillende sekten der Rabbijnen, Karaiten, Samaritanen, Yafudis, Maimostren enz. bestaan. Men vindt er in bijna alle staten van Europa, behalve in Spanje, Portugal en Sicilie, alwaar zij niet gedoogd worden; men zegt dat er geen zijn in Schotland, hoezeer het hun niet verboden is aldaar te wonen.

De Europische Joden zijn verdeeld als volgt:

In de staten van Oostenrijk, Hongarijen

getal, allen te zamen genomen, in Azie beloopt omtrent 542,000.

Men vindt er slechts een zeer klein getal in Polynesie en op Batavia, gelijk mede in de verdere Nederlandsche en Engelsche bezittingen in Oost-Indie; in het geheel ongeveer 2000.

In Amerika, hoezeer de Joden van Brazilie en van de Spaansche bezittingen uitgesloten zijn, hebben zij zich verspreid in alle de overige volkplantingen, en alle andere staten. Men vindt er ongeveer 15,000 in de Vereenigde Staten; 12,000 in de Engelsche kolonien; 4000 in de Hollandsche West-Indische bezittingen; en 1000 in die van Frankrijk, Zweden en Denemarken, enz. In het algemeen uitmakende 32,000.

Recapitulatie.

In Europa	1,674.000.
„ Afrika	480,000.
„ Azie	542,000.
„ Polynesie, dat is, den Indischen Archipel	2.000.
„ Amerika	32.000.
Totaal . . .	2,730.000.

Men kan deze optelling beschouwen als zeer naauwkeurig opgemaakt, voornamelijk opzigtelijk Europa: want in dit werelddeel worden de *meeste* Joden gevonden alhoewel zij overal een afzonderlijk en op zich zelve staande volk uitmaken, en zij zich gewoonten voorbehouden hebben, die hun geheel uitsluitend eigen zijn. Zij nemen evenwel over het geheel de gewoonten en de taal aan van het land, hetwelk zij bewonen. De taal die zij meest algemeen spreken, zijn het Arabisch, het Italiaansch, het Hoogduitsch, de tongval der Poolsche Joden en het Turksch.

Men had hier moeten bijvoegen, dat het *Portugeesch* en *Spaansch* ook onder hen veelvuldig gesproken wordt. Maar ook wederom deze opgave, draagt even als zoovele andere, die buitenlands geschieden, blijken van de geringe kennis, welke de vreemdeling van Nederland, en vooral van Holland heeft.

LUTHER
OP DEN
RIJKSDAG TE WORMS.

Onder dezen titel, benevens *Gedachten over de Kerkhervorming*, is er in het jongst verloopen jaar een klein stukje, bij een voornaam boekhandelaar te Worms, in het licht gekomen, 42 bladzijden in octavo. Deze kleine brochure is eigenlijk een *Commentarius*, die betrekking heeft tot eene gelitographiseerde plaat, ten titel hebbende: LUTHER *voor Keizer* KAREL V *op den Rijksdag*. De 17 April 1521, de dag, waarop *Luther* voor de Rijks-vergadering te Worms te regt stond, en vanwaar hem de rijksban, en welligt ook de brandstapel in het verschiet bedreigde, is een dag van immer duurende herinnering aan de kerkhervorming, die hij door het van hem gevorderd, maar door hem onherroepelijk geweigerd terugtrekken zijner protestatie met levensgevaar bevestigde. O die dag, wanneer men zijne onmetelijke gevolgen in overweging neemt, is misschien de grootste, de gedenkwaardigste der nieuwere geschiedenis! Zoo ergens eenig merkwaardig was, om zinnelijk voor het oog geschilderd te worden, zoo dan was het dit; men kan niet twijfelen, de kunstenaar dat hetzelve op eene allezins kunstwaardige wijze verwezenlijkt is: te deeder van die werken een uitvoerbrengen komt geheel toe aan de Heeren *Appelius* en *Zurschutz*. De kunst is hier, zooveel zulks immer mogelijk was, getrouw gebleven aan de geschiedenis; niet alleen in de voorstelling der handelende personen, maar ook in de schildering van het lokaal. Het zijn geenzins gedachtebeelden van de verbeeldingskracht, integendeel, het zijn zooveel men bij vergelijking weten kan, echte welgelijkende portretteryen. Ook had ook de kunst hare bijdragen tot deze onderneming niet geleverd, dan zoude men nogtans mogen hopen, dat deze bewerkstelliging in de hoogste mate de belanggelling van uitwendige kunstenaars tot zich zou getrokken hebben.

De verzameling was de eerste en grootste van den toenmaligen tijd. De Keizer in persoon, nam den voorzitters-stoel in. De Keurvorsten omgeven den Keizer. Zestig geestelijke en wereldlijke Ridders, vele Prelaten, Doctoren der Godgeleerdheid en andere uitstekende mannen waren tegenwoordig. Waar had het toenmalig, ja waar had de geheele Christen-wereld eene zoodanige vergadering kunnen gevonden hebben? Dit blad vertoont meer dan 60 beelden. Het groeperen derzelve had alle moeijelijkheden, die wel niet makkelijk te overwinnen waren, maar toch zeer goed overwonnen zijn. Het beslissend oogenblik is gekozen, wanneer *Luther*, weigerende zijnen gedanen eed te herroepen, deze woorden uitspreekt: *Ik kan niet anders, God helpe mij. Amen.* Op den voorgrond staat de groote hervormer met ten hemel opgeheven blikken, in zijne Augustijner monniks-kleederen; tegen hem over *Johannes Eck*, die hem eenige vragen voorlegt; achter dezen zijn pleitbezorger Doctor *Schurf*; op den achtergrond, maar in volkomen grootte, komt de Keizer op zijnen troon te voorschijn, omringd van alles wat tot zijne praalmaaltijden dienen kan, in de geheele kleedij, sieraad en hofstaat, omgeven van lijfwacht onder allerlei wapenen, ziet men hier den Keizer, en naast hem staande zijnen jongeren broeder *Ferdinand*. De verdere verdeeling is zoo gemaakt, dat ter regter hand der Keizers de geestelijke, ter linkerhand de wereldlijke vorsten hunne plaatsen hebben, voor aan de regterhand zitten drie geestelijke Keurvorsten, *Albert* van Maintz, *Herman* van Hennden en *Richard* van Trier.

(*Vervolg op den kant van deze blade.*)

BROODZETTING
Voor de Stad *Leyden*.

Ingaande Maandag den 30 Augustus 1830.

Het *Roggebrood*, van *zuivere* Rogge gebakken, wegende drie *Nederlandsche* ponden, op . . . . . 31½ cents.
een pond vijf oncen, op . . . . . 15½ —

Het *Tarwebrood*, *beste soort*, wegende een *Nederlandsch* pond, op . . . . . 28 —
vijf oncen, op . . . . . 14 —

Het *Franschbrood* van een *Nederlandsch* pond, op . . . . . 28 —
vijf oncen, op . . . . . 14 —

Het *Hutsbuk*, wegende een *Nederlandsch* pond, op . . . . . 24½ —
vijf oncen, op . . . . . 12 —

Het *minste soort* of zoogenaamde krop uit de zak, van een *Nederlandsch* pond, op . . . . . 20 —
vijf oncen, op . . . . . 10 —

Alles gebakken overeenkomstig art. 9 en het gesteld reerde 2de art. van het Reglement op de Broodbakkerij nering, in dato 3 Mei 1819.

*** HOOGVLIET den 26 Augustus. Heden beviel zeer voorspoedig maar ontijdig van een' dooden ZOON, E. DRAIJER, geliefde Echtgenoot van H. HOOSTEDE. *Predikant.*

PRIJS-COURANT der EFFECTEN.

Amsterdam den 28 Augustus 1830.

Holland,	Werkelijke Schuld	2½ pCt.	53½ 55½
	Rest. Uitgestelde dito		12 13
	Kanse Bilietten		25 26
	Amortisatie-Syndic.	4 pCt.	94 95
	dito	3	86½ 87½
	Domein Loterijen		99 100
	Handel-Maatschappij		
Frankrijk,	Inschrijving Grootb.	5	99½
Rusland,	bij *Hope en Comp.*	5	99½
	Ins. op 't Grootb.	6	61½ 62½
Spanje,	Perpetueele	5	48 48½
	dito Amsterdam	5	47 49
	Geldl. Coupons 1822		19 19½
Oostenr.	Obl. bij *Goll en Comp.*	5	95 95½
	dito	2½	86 87
	Neg. Metaliek	5	99½ 94
Napels,	Cert. Napels	5	93½ —
	Neg. Londen		— —

*** VERKOOPING *in de Stads Bank van Leening*, te Leyden, op Dingsdag den 14 September 1830, des voormiddags ten 10 ure, van VERSTANE PANDEN, als van: Juweelen, Goud, Zilver en Horologien, beleend in de maand Februarij 1829. En van Wollen-, Linnen- en andere, zoo gemaakte als ongemaakte GOEDEREN, beleend in de maand Mei 1829. Zijnde daags vóór den Verkoopdag des voormiddags van 10 tot des namiddags ten 2 ure, voor een ieder te zien.

Voorts dient tot narigt der belanghebbenden, dat van gemelde Panden, niet later zal kunnen worden gelost dan afgedaan, dan uiterlijk op Zaturdag den 4 September 1830. *Zegt het voort.*

*** *Het Algemeen Kantoor van Administratie te Amsterdam*, onder directie van STADNITSKI & VAN BREUKELOM, (c. s.) advertéert, dat de COUPONS van door hetzelve uitgegevene CERTIFICATEN van *Russische Fondsen*, verschenen 1 Julij 1830, van Heden af zullen worden betaald ten Kantore van de ONTVANG- en BEWAARDER TAAL-KAS, als, van de 6 pCt. in Assignatien, groot Rs. 30 — = met *f* 15. 98 Cents, *Vijftien Gulden Acht en Negentig Cents*; Idem, 6 pCt. in Zilver, groot Rs. 15 — = met *f* 9. 22. *Negen en Twintig Gulden Twee en Twintig Cents*.

*** Alle degenen die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den boedel en nalatenschap van wijlen MARCUS VAN DER STEEN, JUNIOR, in leven *Loodgieter*, gewoond hebbende te Leyden op de Oude Singel en aldaar op den vijf en twintigsten Mei laatstleden overleden; worden verzocht daarvan opgave of betaling te doen, vóór of op den eersten October aanstaande, aan JOHANNES VAN DER STEEN, *Mr. Timmerman*, wonende te Leyden in de Molensteeg.

*** Men vraagt als eerste Hypotheek, een som van *f* 3000, op een HUIS en OPSTAL, bij authentieke akten getaxeerd op ruim *f* 5000, tegen den interest van 6 pCt. en een jaarlijksche aflossing van *f* 1000; hetzelve is gestaan in een der voornaame Steden van Zuid-Holland, er is een zeer florisante Affaire aan de Stand verbonden. Adres bij de Boekhandelaars J. J. THYSSENS EN ZOON te Leyden. Brieven *wagtvrij*, onder de lett. M.

*** Te Leyden op het Rapenburg bij het Akademie, in een stil huishouden words gevraagd eene bekwame KEUKEN-MEID. Briezen en attestatien moeten *vragtvrij* gezonden worden, onder de letter K, aan den Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK op de Breedestraat te Leyden.

*** TE HUUR voor een *Heer*, bij fatsoentlijke Burgerlieden, een gemeubileerde VOOR-KAMER, liefst met *Kost* en *Bediening*. Adres, met *gefrankeerde* brieven, bij A. VAN BENTEN, Boekhandelaar te Leiden; bij wien nog eenige Exempl. te bekomen zijn van de LEERREDE over de gewaarwordingen, die bij *Protestanten* moeten worden opgewekt, en de verrigtingen, tot welke zij moeten worden aangespoord, door de hedendaagsche woelingen der Roomsche Kerk, door H. C. VAN DEN ES, *Theol. Doct. en Pred.* te Sassenheim. à 45 cents.

*** Op Zaturdag den 4 September 1830, des avonds te vijf ure, zal men in het Heeren Logement aan den Burg, binnen de Stad Leyden, publiek doen veilen en finaal afslaan en verkoopen: Een HUIS en ERVE, waarin de *Tappers affaire* sedert verscheidene jaren met goed succes is gedaan en nog wordt gecontinueerd, staande en gelegen binnen de Stad Leyden op de Haarlemstraat en uitkomende in de Vrouwesteeg. Wijk 6 Nommer 311 en 49; breeder bij billetten gespecificeerd. Zijn de inmiddels nadere informatie te bekomen ten Kantore van den Notaris H. ROSKES, te Leyden, voornd.

Te Leijden bij de Wed. ANTHONY DE KLOPPER EN ZOON, op de Breedestraat

---

Achter dun staan meer dan dertig geestelijke Heeren, Abten, Bisschoppen, Kardinalen, Monniken, enz. het gelaatstrekken en houdingen, die alle evenveel uitdrukking teekenen. Ter linkerhand in de eerste rij ongeveer tien tegen deze over mede zittend de drie wereldlijke Keurvorsten *Joachim* van Brandenburg, *Ferdinand de Wijze* en *Ludewijk* van de Palz. Naast den genoemden staat als jongeling *Philip* van Hessen op zijn zwaard steunende, in eene heerlijke krachtvolle gestalte. Achter de Keurvorsten ongelijks meer, dan 30 personaadjen uit het Guelfische, Hohenzollerische, Wittelsbachische en Saksische Huis. (Heden zoude men zeggen Hannover, Pruissen, Wurtemberg en Saksen.) Jammer is het, dat het lokaal te Worms in het Bisschoppelijke paleis niet voorhanden is, en dat deze teekening is moeten kennmaakt worden naar een oud stuk in de verzameling van *Menger*, maar die toch, zonder eenige bijvoegselen of vertraagingen, zeer naauwgezet gekopiëerd is.

Wij kunnen ons nauwelijks herinneren, ons dien nieuwere tijd een plaat gezien te hebben, die zoo wel door den inhoud als door de uitvoering krachtdadiger en gevoelvoller spreekt, dan dit stuk. De Heer *Theodoor Schacht*, die deze plaat met zijne, gedachten over de reformatie, heeft bekend gemaakt, verdient algemeen bekend en algemeen daarvoor gedankt te worden. Zijne kleine Brochure bevat de volgende vier afdeelingen: 1°. Over de noodzakelijkheid der reformatie; 2°. geschiedkundig bericht over den Rijksdag te Worms; 3°. blik op de gevolgen der reformatie; 4°. opheldering van de Spreukdrukplaat. Dit alles vindt men hier met zamelijk, en gezegd moet worden, meer, zonder pronkzuchtig pedantisme, maar met warme deelneming en gevoelvolle dankbaarheid voor de heilvolle gebeurtenissen der hervorming, waarvan de waarde alleen door valsche liberale lasteraars kan miskend worden. Als aanhangsel vindt men nog eene opgave van de personaadjen, welke op dezen Rijksdag tegenwoordig geweest waren.

Europa is niet arm aan kunstlievende en groote heeren: mogt toch een hunner deze steendrukplaat in het groot als schilderij doen uitvoeren, het zoude, — niet als kakpoets, maar als nationeel stuk — eene heerlijke belooning vinden; meer dan één Koning-troon en Vorsten-zeel is aan dien Rijksdag zijn begin verschuldigd: één ding is er nog bij vergeten: een trouwloose Staatsdienaar, een *Pelizaus* van dien tijd, gaf aan *Karel V* in consideratie, om *Luther* in hechtenis te laten nemen; maar *Karel V* gaf aan zijnen afgezonden Minister van Justitie dit antwoord: *Als de goede arme man uit geheel de wereld geweken was, dan zou de Keizer-stoel van het Vorsten-woord veer haar onschuldiger zijn*, en deze Keizerlijke gedachte van *Karel V* was het behoud van *Martin Luther*.

ZEE-TIJDING.

Sedert onzen laatsten zijn in Texel binnengekomen R. Hr. Ryd, van Smirnen, W. Lee, van Newyork, N. Dijkwater, van Richmond, beide zijn na visitatie van de quarantaine ontslagen, A. M. Stegings en A. Galloway, van Londen, J. van Uijten, van Lisbon, W. A. de Lange, van Cardiff, C. Furst, van Dramme.